

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Süleyman SOYLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN

Van Milletvekili

Anayasa'nın 34. maddesi "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir" ifadesiyle toplantı özgürlüğünü düzenlemektedir.

Ne var ki son dönemde ülke genelinde ama özel olarak doğu ve güneydoğuda "izinsiz toplantıya müdahale edildiği ve dağıtıldığı" haberleriyle karşılaşılmakta, bu özgürlüğü kullanan kişiler de gözaltına alınıp tutuklanmakta ve haklarında dava açılmaktadır.

Haklarında dava açılan kişiler 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na aykırı hareket etmekle suçlanmaktadır. Fakat AİHM bu gerekçeyle yapılan yargılamaları önüne gelen dosyalar itibariyle AİHS'e aykırı bulmaktadır.

Bu bakımdan 2911 sayılı Yasa'nın, AİHM içtihatlarına uygun yorumlanması ve bu yönde hareket edilmesi beklenir.

Fakat Olağanüstü Hal (OHAL) uygulamasının 21 Temmuz 2016'da Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmesiyle birlikte toplantı ve gösteri özgürlüğünün engellenmesi yeni bir boyuta taşınmış ve illerin valilikleri birer ay süreyle yenileyerek il sınırları içinde tüm etkinliklerin yasaklandığını ilan etmeye başlamışlardır.

Seçim bölgem olan Van ilinde Valilik son olarak 1 Aralık 2016 tarihinden geçerli olmak üzere 2935 sayılı OHAL Kanunu'nun 11. maddesi (m) bendi gereğince, 2911 sayılı "Toplantı

ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu' kapsamında yapılacak her türlü yürüyüş, basın açıklaması, miting, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi ve benzeri türdeki tüm eylem ve etkinliklerin 30 gün süreyle yasaklandığını duyurmuştur.

Karar doğrudan tarafı olmamasına rağmen HDP'ye tebliğ edilmekte bu da yasaklama kararının doğrudan HDP'yi hedef aldığı şüphesini doğurmaktadır. Zira HDP ve bileşenlerinin neredeyse kapalı mekânlardaki etkinliklerine dahi izin verilmezken örneğin Van Müslüman Kardeşlerle Dayanışma İnsiyatifi tek bir engelle dahi karşılaşmadan miting yapabilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Toplantı ve gösteri özgürlüğünün belirli periyotlarla fakat düzenli olarak yasaklanmasının Anayasa'nın 34. ve 90. Maddeleri ile amir hüküm sayılan başta Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi olmak üzere diğer uluslararası sözleşmelere aykırılık taşıdığını düşünüyor musunuz?
- 2) OHAL'e dayanılarak ilân edilen yasak kararlarıyla HDP faaliyet yürütemez hale getirilmek mi istenmektedir?
- 3) 2016 yılında Türkiye'de Anayasa'nın 34. Maddesi uyarınca gerçekleştirilmek istenen toplantı ve gösteri yürüyüşünden kaçına "izinsiz olduğu" iddiasıyla müdahale edildi?
- 4) Bu müdahaleler nedeniyle kaç kişi yaşamını yitirdi, kaç kişi yaralandı?
- 5) Bu müdahaleler esnasında kaç kişi gözaltına alındı, kaç tutuklandı? Kaç kişi hakkında dava açıldı?
- 6) Van'da bir ay süreyle ilan edilen yasaklama kararının HDP'ye tebliğ edilmesinin gerekçesi nedir?
- 7) Van'da OHAL'e dayanılarak tüm eylem ve etkinliklerin herkes için yasaklanması kararı neden bazı dernek veya kurumları kapsamamaktadır?
- 8) Van ili genelinde 2016 yılı itibariyle "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet etmek" suçundan kaç kişi yargılanmaktadır. Bunların kaç tutukludur?